

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

O boală națională primejdioasă

de Eugeniu Munteanu, preot în Vărd.

Cu acest titlu am cetit un articol în foaia nemțească din Sighișoara, „Schässburger Zeitung” în care se descopere năzuința părinților de azi de a asigura copiilor lor o astfel de poziție socială, în care să fie exclusă munca fizică, deoarece toate clasele sociale sunt de credință, că comerțul și industria din ocupațiunile deșositoare. Și aceasta, din cauză, că nu se dă atențiunea cuvenită muncii productive. Iar cei-ce poartă o astfel de meserie, nu sunt stimati și cinștiți deajuns.

Poziția de avocat, medic, funcționar și alte asemenea, la care râvneste în ziua de azi fiecare. Nu este însă așa în alte țări, cu deosebire în Anglia, unde se dă adevărata cinste clasei de mijloc; căci lordul bogat își crește copiii — cu deosebirea celui întâi născut, — în industria și în comerț, și nu le este rușine părinților de copii, cari vând de după teșghea, sau de cei ce își șterg sudoarea feței cu șorțul vânăt dela brâu în vre-o fabrică.

Acestea sunt ideile pe cari le desvoaltă sus numitul articol. Chestia însă ne privește și pe noi.

Afirmățiile acestea sunt atât de adevărate și actuale, încât merită să ne ocupăm și noi cu ele, căci se potrivesc stării noastre sociale de acum.

Oare ce să zicem noi Români, când și Nemții sau Sașii se plâng de aceasta? Ei, cari au în mână comerțul și industria din Ardeal.

Trebue să recunoaștem, că suntem tare nepăsători față de clasa mijlocie, și nu sprijinim deajuns această clasă socială.

La noi, cel din urmă econom, dacă a apucat cumva și și-a trimis copilul la școală în oraș — nu se oprește la gândul până la poziția sau „domnia” cea mai mare în care ar fi să ajungă feciorul lui. Despre clasa inteligentă nici nu mai vorbim. O damă de a noastră ar fi în stare să-ți scoată ochii din cap, când ai îndrăzni să-i recomanzi vre-un meșteșug băiatului ei plin de secunde. Boala această împiedică mult.

Este recunoscut, că noi Români am produs multă inteligență în deceniile din urmă. Asta, la tot cazul, ne înveselește. Aceasta o constată și străinii. Clasa de mijloc a înaintat și înaintează încă cu pași mai grei. Și oare pentru ce? Ne-am prea înălțat dintr'una, vrând să ajungem deodată în vârful scării.

Răul zace ce e drept și în stările noastre, neatârnoate de noi, în cari am fost. Căci, cum se știe am fost excluși, în timpurile meserii, atât dela cartea cât și dela meserii.

La noi în Ardeal tot comerțul și industria era exclusiv în mâinile Armenilor și Sașilor, cari colindau pe vremuri întocmai ca jidanii de azi, din sat în sat, cu carele încercaseră de măfuri, pe unde erau meseriași și negustori, fiind ei așa-

zați de regulă în centre și vindeau și cumpărau din greu. Negustori nu erau atunci pe sate. Ba s'ar putea vorbi și de unele privilegii, pe cari le-au avut acești negustori. Românul nu avea dreptul acestora. Românul nu avea dreptul acestora, dar nici nu putea isprăvi așa ceva, că era străin de carte, așa că de ce avea lipsă, târguia dela străin.

Iar când stările s'au mai indulcit încâtva, când am fost lăsați la școli, am pornit toți pe învățatură. Toți se sileau să se facă domni, precum e și în ziua de azi. Și dacă un băiat dat la școlile din oraș s'a opintit în vre-o clasă, nu să cerce părinții a-i găsi altă carieră, ci haide cu el acasă de unde a pornit, așa că rămânea — precum rămân băiți și în ziua de azi — răman băiți și nici domnișor, nici băiat de plugar. Din aceștia se formează apoi așa numiții „semidocti”, oameni periculoși pentru societatea românească. Alții iar din lipsa de mijloace trebuiau să părăsească gimnaziul, la care au făcut 2—3 clase, și să vină în sat, să ia cornele plugului în mână, căci la meșteșug nu erau părinții învoiați să meargă.

Meseriile erau desprețuite.

De comerț nu mai vorbesc, căci acolo fiind săraci și fără spirit de întreprindere, nu aveau loc. Iar dacă un părinte, — fie domn ori plugar mai cu stare, — avea copii la școală, îi lăsa să învețe pentru a se face de toții domni.

Cu vremea am venit apoi și noi la gândul bun de a ne da copiii la meșteșug; dar unde era aceasta cu putință, căci străinii nu prea primeau la învățatură băieții de român. Acum însă sunt în unele părți chiar avizați la băieții de ai noștri în lipsa celor de ai lor.

După terminarea anilor de ucenicie, ce făceau așa, și ce fac în ziua de azi sodalii sau calfele? Ei ne având mijloace sau atragere — cum se observă aceasta la Sași indeosebi — ca să facă călătoriile de studii prin orașe și țări străine, se îndură iute și de grabă în satul lor, unde își pe meseria. Natural, că neinvățați pe deplin, neprijiniți în fața greutăților începutului și fără credit, ei tânjesc și devin niște cărpaci. Așa, că de abia pot trăi de azi pe mâine. Nu e în toate cazurile așa, dar totuși în cele mai multe.

Dar iată răul cel mai mare. Nu ne sprijinim oamenii noștri. Admit, că vor fi cazuri când aceasta provine din vina cutărui profesionist sau institut de al nostru.

Vom fi în altele, dar în punctul acesta suntem slabi naționaliști. Așa că meseriașii noștri trebue să lupte mult — în multe cazuri zadarnic — până ce-și asigură o clientelă românească. Dar uite cazul. Făgăraș este poartea cel mai puternic centru, încunjurat de marea de Români. Și câți comercianți avem aci? Ți se rupe inima, când vezi, Vinearea, sutele și miile de Români ce forfotesc în piață, intrând cu bani și foteșed fără bani, întrăvându-se și comercianților străini.

Dar aici joacă rol de multe ori banul.

Comerțul sau meseriașul român își începe meșteșugul cu bani puțini. El neavând capital și credit mare, lucrează cum poate. Și se întâmplă, că el trebuie să lucreze la început ceva mai scump. Intre împrejurările acestea clientul român nu-l mai caută, căci e vorba să dea mai mult.

Inteligența ar trebui să meargă cu experții bun. Și atunci când am sprijini cu toții pe oamenii noștri, scăderile înșirate s'ar delătura și am căpăta și noi acea clasă de mijloc, care acum ne lipsește. Am căpăta oameni independenți, pricepuți și harnici, cari să jertfească pentru afaceri, dând exemplu celorlalți. Căci avem mare trebuință de astfel de oameni.

Alegerile pentru congres.

În urma dispozițiilor luate de partea comisarului mitropolit cu privire la efectuarea alegerilor de deputați la congresul național-bisericesc, — consistoriul arhidiecezan ortodox român din Sibiu a stabilit pentru actul electoral zilele următoare: Pentru alegerile deputaților din cler 27 Octomvrie v. Pentru alegerile deputaților mireni în sinoadele parohiale: Duminecă, 30 Octomvrie v.; având a se publica ținerea acestor sinoade în biserică, cu 8 zile mai înainte, adică Duminecă, în 23 Octomvrie v. Pentru întrunirea colegiilor de scrutiniu: Duminecă, 6 Noemvrie v. la orele stabilite în regulamentul congresual.

Comisari consistoriali pentru conducerea alegerilor de deputați preoțesti, respective pentru scrutiniile alegerilor de deputați mireni la congresul național-bisericesc, au fost numiți din partea consistoriului arhidiecezan următorii domni:

Pentru alegerea electorilor preoțesc Sibiu celat, — aleg cercurile Sibiu și Săliște, — P. C. Sa, Dr. Eusebiu R. Roșca, protosincol, director seminarial.

Pentru Alba Iulia, — aleg cercurile Sebeș și Alba-Iulia, — Nicolae Ivan, protopresbiter, asesor consistorial.

Pentru Deva, — aleg cercurile Deva și Hațeg, — Lazar Triteanu, protopresbiter, asesor consistorial.

Pentru Ilia, — aleg cercurile Ilia și Geoagiu, — Dr. Ioan Dobre, protopresbiter în Deva.

Pentru Abrud, — aleg cercurile Zarand și Câmpeni, — Vasile Damian, protopresbiter în Brad.

Pentru Cluj, — aleg cercurile Turda și Cluj, — Pavel Roșca, protopresbiter în Fizeș-Sân-Petru.

Pentru Deș, — aleg cercurile Solnoc și Bistrița, — Teodor Herman, protopresbiter în Deș.

Pentru Mediaș, — aleg cercurile Târnava și Sighișoara, — Demetriu Moldovan, protopresbiter în Sighișoara.

Pentru Brașov, — aleg cercurile Treiscaune și Brașov, — Dr. Vasile Saftu, protopresbiter în Brașov, și

Pentru Făgăraș, — aleg cercurile Bran și Făgăraș, — Mateiu Voileanu, protopresbiter, asesor consistorial.

Pentru alegerile de scrutiniu, în cercul Sibiu: Pantaleon Lucuța, căpitan ces. și reg. i. p., asesor consistorial.

Cercul Săliște: Parteniu Cosma, directorul „Albinei”, asesor consistorial.

Cercul Sebeș: Ioan A. de Preda, fiscal consistorial.

Cercul Alba-Iulia: Dr. George Proca, secretar consistorial.

Cercul Deva: Dr. Ioan Mihu, mare proprietar.

Cercul Hațeg: Ambroziu Bărsan, senator magist. în penziune.

Cercul Ilia: Dr. Liviu de Lemény, avocat, asesor consistorial.

Cercul Geoagiu: Dr. Aurel Munteanu, avocat.

Cercul Zarand: Dr. Ioan Papp, avocat.

Cercul Câmpeni: Dr. Zosim Chirtoș, avocat.

Cercul Turda: Dr. Valer Moldovan, avocat.

Cercul Cluj: Vasile Almășan, avocat.

Cercul Solnoc: Dr. Gavriil Buzura, avocat.

Cercul Bistrița: Dr. Vasile Pahone, avocat.

Cercul Târnava: Dr. Dumitru Pop, avocat.

Cercul Sighișoara: Dr. Nicolae Vecerde, dirigent de bancă.

Cercul Treiscaune: Ioan Lengher, avocat.

Cercul Brașov: Virgil Onișiu, dir. gimn.

Cercul Bran: Iosif Pușcariu, avocat, și

Cercul Făgăraș: Nicolau Garoin, avocat.

Viață bisericească în Bihor.

— Conferența pastorală din Peșteaș. —

Conferențele preoțesti, — după o staționare de câțiva ani, — s'au inaugurat iarăși în districtul Consistoriului nostru eparhial din Oradea-Mare. Începutul s'a făcut cu conferența tractului Peșteaș, care s'a ținut la 6 a. l. o., în localul frumoasei școli profesionale din comuna Peșteaș. Conferența a fost prezidată de P. O. D. protopop tractual Alexandru Munteanu, iar în calitate de delegat consistorial a asistat P. O. D. Gheorghe Tulbure, asesor consistorial.

După săvârșirea sf. liturghii, în cursul căreia tinărul prof. Tiberiu Baciu din Cuișd a rostit o cuvântare cu subiect din evanghelia zilei, — ne-am însubțiat toți preoții în număr de 28 (3 au lipsit) la școală, unde dl protopop a deschis conferența prin o vorbire plină de povețe bune pentru adevărata păstorie. A urmat imediat discursul frumos și avântat al dlui delegat consistorial, care a pătruns adânc în inimile ascultătorilor.

A fost următorul:

„Onorată Conferență!

„Incredințat de Ven. Consistor eparhial, să reprezint autoritatea superioară bisericească la această conferență pastorală, fie-mi iertat întâi de toate, să vă salut cu dragoste frățoasă și să dau expresie sincerei bucurii ce o simțesc, văzând că la glasul de chemare al circulației consistoriale, Sf. Voastre ați răspuns prin cea mai demnă și impunătoare prezență.

Infățșarea Sf. Voastre în număr aproape complet, mulțămirea și însufle-

țirea, ce se zugrăvește pe pe fețele dv., avântatul cuvânt de deschidere al iubitelui dv. șef tractual, toate acestea sunt înaintea ochilor mei probe învederate, că dispozițiunea consistorului nostru privitoare la reactivarea conferențelor preoțești a răspuns unei *trebuințe generale* și de mult simțite, în rândurile preoțimeii.

În adevăr, on. conferență, cred că talmăcesc o intimă convingere a cercurilor noastre preoțești de pretutindeni, când constat, că în măsura, în care s'au lărgit cadrele vieții bisericesti, în aceeași măsură s'au sporit, îndatoririle legate de chemarea preoțească; și ca o urmare firească, în același raport se ivește și trebuința imperioasă, ca preoțimeii se i se deie prilejuri mai dese și potrivite, unde să-și poată da seama fiecare despre rezultatele muncii sale, pe terenul pastoral, unde să-și poată lua îndemnuri nouă la continuarea apostoliei, lămurindu-și totodată linia drumului, pe care să porceadă, spre a se apropia de idealul cel înalt și sfânt al chemării sale.

Vremurile patriarhale — când rostul preotului român se mărginea aproape numai la alinarea durerilor sufletesti ale dreptcredincioșilor creștini — au apus. Generația preoțimeii, a cărei întreagă pregătire se reducea la cunoștințele practice de ritual bisericesc, astăzi numai cu greu mai poate să facă față multiplelor sarcini ale păstorului de suflete. Trebuie să recunoaștem însă și de data aceasta, că — fără să se fi putut avânta la o treaptă mai înaltă de cultură, — preoții din bătrâni au săvârșit totuși o muncă de importanță netăgăduită, pentru conservarea neamului ce l-au păstorit.

Ei au fost, dealungul veacurilor de răstriașe, singurele vestale, cari n'au lăsat să se stângă din candela sufletului românesc flacăra credinței și a dragostei de lege și de limbă. Iar minuna acesste, on. conferență, preoțimeii simpli și fără multă învățătură de carte, din trecut, n'au putut să o săvârșască, decât sub puterea magică a unui adânc îndemn sufletesc, care li-a inspirat o *înțelegere profundă a rostului lor în viața poporului, un adevărat și conștient duh de păstorie bună*. Numai având acest îndemn tainic, s'au putut avânta vechea preoțime la rolul istoric de pătrătoare a comorilor sufletesti, care alcătuiesc ființa și individualitatea specifică a neamului românesc. Din vrednicia aceasta strălucitoare a generațiilor de preoți, colaborați în morminte, a rămas și astăzi, o rază aurie, smulșă din aureola glorioasă, cu care i-a împodobit simțul nostru de recunoștință, pentru marea operă istorică, ce au săvârșit.

Spre a corăspunde chemării noastre de luminare, de zidire și de păstorie, eu cred, așadar, că prima și cea mai oardinală îndatorire a noastră culminează în: a ne strădui să păstrăm nevătămat *patri-moniuul sufletesc*, rămas nouă moștenire dela vrednicii noștri înaintași în preoție. Căci îndrăznesc să afirm, că numai păstrând legătura spirituală cu înaintașii și continuând firul tradițional în interpretarea datoriilor noastre către biserică și neam, ne vom arăta vrednici, să slugim la altarele, dela cari buzele lor cuvicioase neîncetat au fărâșat rugăciuni pentru mântuirea din robie a unui neam obidit și sărac.

Dacă dorim însă, și trebuie să dorim, să muncim, ca slugi bune și credincioase în viața Domnului, atunci, în rândul al doilea, ni se impune datoriunea, să *înmulțim talantul* moștenit de la antecesorii.

Deodată cu evoluția generală a omenimei, s'au schimbat și referințele de trai și condițiunile de propășire ale poporului nostru, și în consecință s'au sporit și îndatoririle împreunate cu păstoria lui. Pe lângă răspândirea credinței și propovăduirea bunelor moravuri, dela preotul veacului nostru se mai pretinde, să fie și un luminat sfetnic al credincioșilor săi, în toate direcțiunile pozitive ale vieții lor spirituale și materiale, începând cu ramurile vieții culturale, sociale și economice și terminând cu terenul de luptă, pe care se afirmă și se cuoceresă drepturile firești, cari condiționează existența și întărirea neamului. Cu un cuvânt, preoții de astăzi trebuie să fie arterele de căpetenie ale organizării naționale, și canalurile, prin cari toată învățătura ce ieste de folos, să se scurgă în straturile de jos al poporului.

Am greși de moarte, on. conferență, dacă ne-am lăsa ispitiți de credință, că astăzi, când clasa noastră cultă, pătura intelectualilor noștri de toate categoriile s'au sporit în chip îmbucurător, preoții satelor ar fi absolvați de alte îndatoriri, în afară de zidurile bisericii. Nu. Astăzi — poate mai mult decât totdeauna — se impune trebuința, ca tot biserică să rămână focarul vieții naționale și tot în sinele așezămintelor ei să se păstreze neprihănită *viața sufletescă* a poporului nostru, pentru că sin-

guri hrănitori ai sufletului poporului încă tot numai noi preoții suntem și avem să rămânem.

Ear spre a satisface acestor sarcini multiple, de bună seamă și sf. voastre V'afi conștinși, că nu mai sunt suficiente preotului nici cunoștințele de liturgică și tipice, nici frumoasa înțelepciune mângăitoare a Molitvelnicului. Pregătirile și cunoștințele teoretice ale preotului zilelor noastre trebuie să fie mai solide și mai variate, arsenalul vieții sale intelectuale trebuie să fie îmbogățit cu tot soiul de arme spirituale. Necesitatea *preoților cărturari*, a preoților, cari să aibă toate atribuțiunile unei tagme de oameni cu carte și cu serioase preocupări de ordin intelectual, e reclamată de acum, nu numai de exigențele vremilor schimbate, ci chiar și de trebuințele sufletesti ale poporului nostru, ale cărui orizonturi intelectuale, în timpul din urmă, s'au lărgit în mod simțitor.

Spre ilustrarea acestei constatări, se ne întrebăm numai, on. conferență, cum va susține preotul nostru lupta cu mulțimea dușmanilor de azi ai credinței religioase, și cum va satisface importanței sale misiuni de catihet și apologet, dacă nu va fi înarmat cu trebuincioasele cunoștințe teologice? Cum va ști preotul, să profeseze principiile de credință, și să apere drepturile bisericii sale — amândouă aceste deopotrivă primejdite în zilele noastre, — dacă nu va avea convenita pregătire dogmatică și canonică? Și în sfârșit: cum va corăspunde feluritelor sale datorițe oficiale, reclamate de aparatul complicat al administrației bisericesti și civile, dacă nu va posedea o orientare sigură în domeniul legilor, regulamentelor și al concluzelor votate de corporațiunile noastre superioare bisericesti?

Ori oât de netăgăduit ar fi adevărul acestor aserțiuni, nu trebuie să trecem cu vederea însă, că pe lângă toate aceste atribuțiuni de calificare profesională se mai cere preotului o însușire de căpetenie, ca o condițiune sine qua non la împlinirea chemării sale. Aceasta este dragostea conștientă și însuflețirea sinceră față de misiunea sa apostolică. Lipsit de această așa numită vocațiune, ori câtă minte și învățătură ar avea preotul, din sufletul lui va lipsi ori ce îndemn nobil la muncă, iar el va rămânea un simplu funcționar, un om de meserie, un mădular mort la trupul bisericii. Și cei cari urmărităi cu băgare de seamă manifestările unei părți a preoțimii noastre din timpul mai recent, ați putut observa, că de fapt în atmosfera bolnavă care s'au înstăpănit în viața noastră bisericească din anumite părți, a și răsărit deja embrionul acestui prototip de preot-funcționar în sinul bisericii noastre. Observând cu multă durere sufletescă și meditănd și eu asupra acestui fenomen, îndrăznesc să afirm, on. conferență, că generalizarea lui nu ne va aduce altceva decât ruperea legăturii firești și istorice dintre clerul și poporul nostru și în consecință surparea temelilor bisericii. De ceea ce Dumnezeu să ne ferosească!

În resumat așadar, duhul de păstorie bună al vechilor preoți, înfrățit cu o temeinică pregătire teologică și înălțat de o conștientă dragoste de chemare, iată on. conferență, cele trei atribuțiuni cardinale, iată cele trei ipostazuri cari cred eu că trebuie să fie sintetizate în ființa sufletescă a preotului român de astăzi, pentru ca să corăspundă pe deplin misiunii sale apostolice.

Iar pentru dezvoltarea și desăvârșirea acestor atribuțiuni, cum și pentru validarea tuturor tendințelor spre progres ale preoțimii, terenul cel mai potrivit în cadrele vieții constituționale ale bisericii noastre autonome, sunt de bună seamă conferențele pastorale. În marginile lor ne putem împărtăși vederile, cunoștințele și experiențele de viață pastorale, împreunăându-ne astfel unul altuia lumină din lumină; și ci putem aduce în discuție lămuritoare toate chestiunile și problemele cari ne privesc mai de aproape, având astfel ocaziune, ca la focul curățitor al discuțiilor să ne făurim nouă arme de păstorie rodnică. Prin conferențe numai putem susține neîntrerupt legătura cu disciplinele teologice cari le-am urmat în cursul anilor de seminar. În cadrele lor se pot afirma stăruințele spre progres și poate eși la suprafață hărnicia și destoinicia câte unui preot mai zelos. Și tot numai în acest areopag intim ne putem destăinui păsurile, neajunsurile și greutatele cu cari avem să luptăm, purtând jugul lui Hristos între grelele împrejurări de viață, pe care soartea mașteră ni le-a rezervat. Știm toți, că mulțimea acestor greutăți și neajunsuri și povara nevoilor de ordin material este nu arareori atât de mare, încât bietul nostru preot izolat într'un sat sărac și uitat de lume, ori oâtă răvnă și însuflețire ar avea pentru frumoasa chemării sale, este ispitit să-și piarză

tăria, nădejdea și ațeseori chiar și voia de lucru. Între astfel de împrejurări și pentru asemenea preoți, supuși de trudă și de nădejde, o conferență pastorală, o revedere și o întrunire cu colegii săi de apostolie este chemată să-i slugească de adevărat izvor răcoritor, din care adăpându-se va lua nouă îndemnuri și nouă putere de muncă.

O deosebită bucurie simte sufletul meu, on. conferență, că mi-a revenit oinștea să dau expresiune — și si numai în linii generale — acestor câteva păreri și convingeri ale mele privitoare la chemarea preoțească, dându-mi-se astfel prilejul să mă reprezint în fața dvoastre și pe mine individual, ca unul care însumi am sollicitat reactivarea conferențelor pastorale și care sunt însuflețit de dorința de a eși cât mai des în mijlocul preoțimeii și a lua parte activă la toate acțiunile și străduințele ei spre progres și emancipare.

Și o îndoită bucurie am, că mi-a fost dat să mă present în mijlocul sf. voastre al preoților din tractul Peșteșului, cari în zilele trecute atât de solidă v'afi manifestat în publicitate aderența față de „prințipiul muncii și al luminei“. Vă felicit călduros pentru acest gest frumos de conștientă afirmare. Prin manifestarea de a derare la muncă și lumină ați proclamat înși-vă principalele pârghii ale progresului și ați fixat înși-vă obintesența programului conferențelor pastorale.

Vă pot asigura, că tot în numele acestui principiu v'a chemat și Ven. Consistor în aceste întruniri olegiale, la hărnicie în împlinirea datorițelor față de biserică străbună, sfânta cetate a naționalității noastre.

Să eșim deci pe câmpul de muncă, pe care atât de larg ni-l deschide viața noastră bisericească, conștinți fiind, că numai prin muncă se va putea afirma clerul, numai prin muncă se va face vrednic și de răsplătă, și numai prin lumină vor deveni în viața bisericească și națională un factor viu și folositor, așa cum îl doria marele Ș guna.

Inspirat de aceste sentimente incheiu cu dorință, ca conferența pastorală de astăzi cu care se deschide seria conferențelor similare din tot districtul consistorului nostru, să fie de cel mai bun augur și să deschidă o epocă de sănătoasă lucrare primenitoare în ogorul bisericii.

Doresc în sfârșit, ca lucrările, debaterile și hotărârile acestei conferențe să verse în inimile noastre nouă puteri și îndemnuri spre activitate rodnică și să ne întărească încrederea în forțele proprii și nădejdea în viitorul sfinteii noastre bisericii, pe care cu toții îl dorim să fie vecinic măreț și fericit.

După constituirea biroului și citirea apelului nominal s'a trecut la ordinea de zi.

1. S'a discutat asupra serviciului divin și s'a hotărât ca, spre a ajunge odată la mult dorita uniformitate a tuturor serviciilor religioase, conferențele să roage P. S. Sinod episcopesc, să însărozeze o persoană competentă, care să elaboreze un *Indreptar practic*, ca manual pentru oficierea tuturor s'ujbelor, care să fie impus în mitropolia întregă.

2. Preotul I. Bonațiu a disertat despre: *Cauzele din care se nasc sectele religioase la poporul nostru și mijloacele pentru stăpîrea lor*. Tema a fost luată cu multă competență și temeinicie, pe baza reală a practicei pastorale. Asupra ei a cetit o frumoasă recenziune preotul Z. Bulzan Apoi s'a discutat mult și serios asupra sectelor, cari rod la temelia bisericii. Pentru stăpîrea lor s'a înființat un *cerc preoțesc*, și s'a emis o comisiune de patru preoți, bine inițiată în efacerea sectelor, cari până la proxima conferență să prezinte un *proiect despre organizarea și împărțirea cercurilor preoțești*, chemate a servi în sobor și a predica prin satele, unde băntuie sectarismul și alte cangrene ale vieții religioase.

3. Preotul S. Iacob a disertat frumos despre: *Abaterile, provenite din obiceiuri locale, în săvârșirea funcțiunilor religioase și în administrarea sf. taine*. Recenziunea preotului I. Moldovan, a fost foarte o t mă, care a întregit disertatia. S'a hotărât să se culeagă obiceiurile și abaterile, cari se practică la diferitele funcții religioase, în toate comunele din Bhor. Pe baza acestui material să se compună indreptarul practic mai sus amintit.

4. Tema din urmă a cetit-o preotul Șt. Domocoș despre: *Conducerea corectă a matriculelor bisericesti și esunerea diferitelor proceduri referitoare la rectificările matricule lare*. Recenzent a fost pr. Gh. Morarescu.

Toate temele au fost bine lucrate, ceea ce a constat și dl comisar consist. spre mulțumirea tuturor.

5. S'au adus mai multe concluze salutare, ca de pildă; *icoane și utenziile bisericesti să nu se mai procure dela firme stre-*

ine, cari ne-au umplut bisericile de icoane neortodoxe și chiar de caricaturi. La pictarea bisericilor să se angajeze pe viitor numai *pictori români ortodocși*, cari au deja praxă și nume recunoscut pe terenul picturii orientale.

Conferența a deșurs în cel mai demn mod și a durat dela orele 10 $\frac{1}{2}$ a. m. până la 3 $\frac{1}{2}$ p. m., când eshauriat fiind programul, dl protocop o închidă mulțumind dlui comisar Talbure pentru interesul manifestat și participarea la toate discuțiunile. În numele preoțimii mulțămeste preotul P. Cipău.

În sfârșit ne-am întrun't la masa comună, în orașul *Alejd* din apropiere, unde între toaste și cântări însuflețitoare am petrecut câteva momente, în cari s'au oimentat și mai mult legăturile dragostii olegiale dintre noi, preoții de pe valea Crișului repede.

Un preot.

Sfințirea școlii din Râșnov.

— Raport special. —

Pentru oameni cari lucrează, și voiesc să lucreze și prin lucru să înainteze, nu există timpuri grele.

Aceasta este impresiunea, ce a făcut asupra noastră *școala cea frumoasă* zidită de poporul nostru din frunțașă comună *Râșnov*.

Înainte cu 25 ani au zidit biserică, — biserică din cele mai frumoase din arhidieceză, — iar astăzi se ridică cu fală în vecinătatea bisericii noul edificiu școlar, care ar putea cu demnitate ocupa loc în ori-care oraș.

Iată ce se poate face în o comună, unde conducătorii sunt la locul lor și unde turma credincioasă ascultă de păstor.

Sămânța aruncată înainte de $\frac{1}{2}$ secol de actualul Cap al bisericii noastre în calitate de păstor sufletesc în Râșnov, — a dat roade îmbelșugate.

Și dacă împrejurările nu i-au permis să fie în mijlocul nostru, să se bucură de bucuria noastră, — o spiritual a fost între noi, după cum însuș a mărturisit-o prin graul trimisului său.

Au ținut răznoveni, ca o ocaziunea sfințirii acestui pompos edificiu, să aibă în mijlocul lor pe toți intelectuali ieșiți din poporul din Râșnov.

Acestei invitații a răspuns arhimandritul și egumenul mănăstirii Hoș-Bodrog, Augustin *Hamsea*, secretarul consistorului arhidiecezan Dl. Dr. George Proca, protopresbiterul Ioan *Hamsea* din Zărnești, preoții I. Nan (Sâmpetru), I. Modroiu (Vama-Buzău), D. Soiu (Vâlcele) și Dr. Oțeanu cand. de avocat (Brașov); și s'au s'arzat absența protopopului pensionat Voicu *Hamsea* (Lipove) și parohul Nic. Soiu (Turcheș), precum și fostul paroh în această comună, protopopul Ioan Teodulescu (Albe-Iulia), care a trimis o frumoasă epistolă de felicitare și mai mulți răznoveni aflați în România.

Iar actual sfințirii a fost rugat să-l îndeplinească P. C. Sa arhimandritul Augustin *Hamsea* în 9/22 Octombrie a. e.

Deja din zori de zi, întreaga comună era îmbrăcată în haină de sărbătoare. Curtea bisericii și a școlii, împodobită cu brazi.

În sunetul armonios al clopotelor sosește la sfânta biserică părintele arhimandrit, salutată la ușa ei cu un călduros bine-ai venit din partea parohului local Const. Proca.

Părintele arhimandrit răspunde, că a satisfăcut dorinței răznovenilor, pentru că de această comună îi sunt legate cele mai plăcute amintiri, amintirile din copilărie.

Îndată se începe efa liturgie, pontificând părintele arhimandrit, asistat de avesorul consistorial Mateiu Voileanu, protopopul tractual Ioan *Hamsea*, preoții Constantin Proca, Ioan Nan, Ioan Modroiu, Dumitru Soiu și diaconul Dr. L. zar Iacob profesor de teologie în Arad, iar cântările liturgice le-a executat cu toată preciziunea coral mixt de copii, sub conducerea harnicului învățător B. Tipseiu.

Spațioasa biserică plină. Pe lângă poporul nostru credincios, am remarcat cu deplină satisfacție prezența compatrioților Sași, în frunte cu onorabilul paroh Heinrich Gasbath și întregă reprezentanța comună, în frunte cu notarul Pfaff. Iar dintre onorațiorii dimprejur am remarcat prezenta Domnilor Dr. Iancu Meșianu (Zărnești), Nicolae Garioiu, Dr. A. Străvoiu, Dr. C. Moga avocați, Dașoia și Lenă inginerii și totodată antreprenorii noului edificiu etc.

La priceasnă părintele arhimandrit ținu poporului adunat o frumoasă și instructivă predică ocazională: laudă zelul de jertvă, îndeamnă la întărirea în credință, la ținerea la lege și limbă, la păstrarea datinelor religioase-naționale, la buna chivernisire a averii părintești și păstrarea portului. Poporul a fost adânc impresionat,

După săvârșirea sfintei liturgii, preoțimea și poporul, între sunetele clopotelor merse fapante școalei, unde se oficia sfințirea apei.

După stropirea saelor cu apă sfințită, părintele asesor consistorial Mateiu Voileanu ca trimis al Excelenței Sale p. ar. Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu în cadrul unei instructive cuvântări a cetit actul Excelenței Sale, prin care îl însărcinează a spune poporului, că deși nu poate participa în persoană la acest act, cu sufletul e între ei... va ruga pe bunul Dumnezeu a răsplăti cu darurile aduse pentru ridicarea noului edificiu școlar și să facă acea școală izvor de bine și de fericire nu numai pentru tineretul de acea comună, ci și pentru biserică, neam și patrie.

Și precum toate popoarele înaintate numai învățătura religioasă morală s'au ridicat la vârstă, la bunăstare, la bine și fericire, tot asemenea și noi Românii numai prin asemenea învățatură ne putem ridica la cele bune și folositoare. De aceea nicio pe viitor să nu se retragă la nici o jertfă pentru buna creștere a tineretului, oăci nici o cheltuială și nici un ban nu se răsplătește atât de bine, ca și banul întrebuințat la buna creștere a tinerimei. În fine înaltul Prelat trimite binecuvântarea sa tuturor mari și mici, bogați și săraci.

Cetirea cuvântului arhieresc a făcut adăncă impresie asupra celor prezenți, cari au erupt în puternice strigăte de „să trăiască!” la adresa Excelenței Sale.

Continuând apoi asesorul Voileanu cuvântarea sa, arătând importanța cea mare ce are școala confesională în dezvoltarea poporului nostru, termină prin frumoasele cuvinte ale înțeleptului Solomon: „Să fie ochii tăi deschiși spre ceea ceasta ziua și noaptea, spre locul acesta care ai zis să se cheme numele tău întruânsul.” (Cartea II. Paralipomenon cap. 6 vers 20.)

Banchetul.

La orele 2 p. m. în sala cea mare a hotelului comunal s'a ținut un banchet, la care au participat peste 120 persoane: preoții slujitori în frunte cu P. C. Sa părintele arhimandrit Aug. Hamsea, reprezentanța comunală, comitetul parohial toți oaspeții, cari au luat parte la sfințire și o fete însemnată din popor.

Șirul toastelor l-a început părintele arhimandrit Hamsea pentru Maiestatea Sa preagrațiosul nostru Impărat și Rege.

Îndată după aceea, tot părintele arhimandrit Hamsea a rostit un toast însoțit, relevând multele merite câștigate de Excelența Sa I. P. S. nostru arhiepiscop și mitropolit Ioan Mețianu pentru biserică și neam.

La toastul părintelui Hamsea răspunde prin frumoasele cuvinte dl. Dr. Iancu Mețianu.

Asesorul M. Voileanu vorbește pentru părintele arhimandrit Hamsea, fiul acestei comune

Domnul Dr. Proca arată, că dacă astăzi lângă frumoasa biserică vedem ridicată și pe fiica-ei, școala noastră confesională și peste tot, dacă vedem, că poporul nostru din Râșnov caută să emuleze cu concloitorii noștri Sași, este a se atribui bunui înțelegeri, care a existat între popoarele concloitoare Sași și Români. Ridică paharul său pentru prosperarea comunei Râșnov, pentru reprezentanții concloitorilor Sași, cari au ținut de bine să ia parte la bucuria noastră: parohul Heinrich Gusbeth și notarul comunal Iosif Pfaff.

Momentan se ridică venerabilul parohal bisericii luterane dl. Heinrich Gusbeth. Face apel la preoții și învățătorii români să nuziască, ca buna înțelegere și armonie ce există între aceste 2 popoare concloitoare, nici pe viitor să nu se conturbe, fie-care să se desvoalte în limba și legea sa nesonturbat de nimene, iar pe a desproapelui său să o respecteze.

Protopresbiterul tractual Ioan Hamsea vorbește pentru asesorul Mateiu Voileanu.

Dl. notar M. Pfaff, în cuvinte duloase parentează memoria defunctului fost d. școală al acestei comune, George Proca, chemat de Domnul în anul trecut la cele eterne, căruia nu i-a fost dat să ajungă acoastă zi de bucurie, după ce o întregă viață își pusese serviciul saie cu cari o mare înfrățit d. z. în serviciul acestei comune și a cărui amintire va rămâne neștearsă din inimile rășnovenilor, fără deosebire de confesiune și neam (în vorbă pomenirea lui).

Dl. inv. dir. R. Cristoloveanu ridică paharul său în sănătatea șefului tractual dl. Ioan Hamsea

Dl. avocat N. Garoiu vorbește pentru preoții, învățătorii și comitetul parohial.

Parohul C. Proca mulțamește dlui antevorbitor pentru frumoasele cuvinte.

S'au mai rostit toasturi pentru dl. secretar consistorial Dr. George Proca, pentru dl. diacon Dr. Lazar Iacob, pentru antreprenorii Dușoiu și Leuca, pentru popor etc, iar la orele 4 și 1/2, părintele arhimandrit Augustin Hamsea ridică masa.

Sara apoi a fost tot în sala comunală concert și reprezentațiune teatrală, dată de tinerime sub conducerea corpului învățătoresc, cari toate au reușit bine, iar după aceea a urmat dans până cătră ziua.

Terminând acest raport, nu pot să nu relev faptul vădit, că ce se poate face într'o comună, pe care a înzestrat-o Dumnezeu ca conducători harnici.

Comuna Râșnov în anul Domnului 1886 și a ridicat biserica, iar acum după 28 ani școală. Meritul ridicării celei din-tăi este legat de numele răposatului dascăl George Proca, iar al școalei, de numele fiului său parohul C. Proca.

Correspondentul.

NOUTĂȚI.

Viriliști români. Lista viriliștilor pe anul 1912 în comitatul Brașovului cuprinde următorii membri români: Dr. N. Mănoiu, George B. Pop, Emanoil Saferac, Mănoiu Căpățînă, Ioan Săbădeanu, Petru Popovici, George Farnică și Ioan Dușoiu.

Răscumpărare pentru felicitări de ziua onomastică. Domnul Arhimandrit și Vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu s'a răscumpărat pentru felicitări de ziua sa onomastică dăruind suma de 50 coroane la masa studenților dela școala române din Brașov.

Adunările populare. Adunarea ținută Duminecă, în comuna fruntașă Belint din Bănat, a fost cercetată de trei mii de oameni, fruntași și țărani din împrejurime. A fost deschisă și condusă de pretopopul locului Gherasim Sărb. Vorbiri au ținut, efară de președinte, domni: Dr. I. Saiciu, Dr. C. Bredeceanu, Dr. C. Crăciunescu, Dr. L. Gheorghievici, Dr. V. Braniste, Dr. A. Cosma și țărani Ioan Văsiu din Satu-mic. Adunarea a decurs cu multă însuflețire. — Joi în 26 l. c. s'a ținut în Seini comitatul Sămarului altă adunare populară, iar Vineri în 27 în Brașov. Dintre fruntași: I. Lengeru ca președinte, Al. Vaida Voevod, V. Dămian Dr. I. Maniu, V. Goldis, Dr. N. Veerdeș, Dr. Nișesca și prot. Dr. V. Saftu. Adunarea acoastă asemenea a fost bine cercetată. — Pe ieri Duminecă în 29 Octombrie au fost convocate adunări în: Dicio-Sânmarțin, în comitatul Târnavei mic, și în Cheveres, comitatul Timișului.

Nou plan de examene. Foaia oficială din Budapesta a publicat noul plan de studii și examene pentru studenții facultății de drept. S'a sistematizat un altreilea examen fundamental, care are să fie trecut la sfârșitul semestrului al șaselea. Noul plan înfrățit vine cu anul școlar 1912/13. — În considerare, că trecerea examenelor fundamentale este legată de termene fixe, se îngreunează și mai mult cercetarea universităților străine pentru cei studenți, cari doresc să se perfecționeze în studii, ascultând prelegerile celebrilor profesori ai străinătății.

Universitate în Dobrițin. Se vestește din Budapesta, că a treia universitate se va înființa în Dobrițin. E mare bucurie în orașul reformatorilor.

Profesor universitar. Dl. Simeon Măndrescu a fost numit profesor la catedra de limba și literatura germană dela facultatea de litere a universității din București.

Ședință literară festivă. Societatea de lectură „Petru Maior” a studenților români din Budapesta a ținut Duminecă seara o ședință festivă în amintirea poetului Mihai Eminescu. Ședința a deschis-o președintele societății, dl. Ioan Teiou, stud. în med, după care a urmat conferința dlui N. Ștefan despre importanța poeziei lui Eminescu. Dl. C. Teiou stud. în drepturi, a vorbit despre principiile generale din arta marelui poet. A mai cuvântat dl. I. Dume, stud. în filozofie, a recitat dl. N. Păscuț, iar dl. Olariu stud. med. a cântat câteva doine frumoase. Ca oaspeți au asistat la ședință P. C. Sa protopopul Dr. Gh. Bogoievici, dl. Dr. I. Bea, cu dn. din Sibiu, dna Muntean cu dsoarele, Dr. Cosmaș, Dr. Bilașcu ș. a.

Concert. Aflăm cu plăcere, că Doamna Lucia Cosma, mult apreciată noastră artistă, va da un concert în Sibiu la 17 Nov. a. c., cu concursul Dsoarei Anicuța Voileanu, absolventă a Acaemiei de muzică din Viena, din Sibiu, la sfințirea zidirii celei noi pentru școala de menaj și de industrie de casă cu internat a Reuniunii. Programul concertului se va publica în curând.

Turneu artistic. Dl. Ionel Rădulescu, mult apreciat tenor liric, mai concertează în localitățile următoare: Oradea-mare în 9 Noemvrie n., Beiuș Duminecă în 5 Noemvrie, Șimleu Mercuri în 8 Nov., Cluj în 10 Nov., Dej în 12 Nov., Bistrița în 19 Nov. și Blaj în 23 Nov. — Nădăjdăm, că artistul va fi bine primit și în locurile acestea.

Teatrul din Craiova. Cu concursul „Societății scriitorilor români” s'a deschis Duminecă stagiunea teatrului național din Craiova, al cărui director este astăzi nuzelistul Em. Gârleanu. Prologul de deschidere, scris de dnii Anghel și Eftimiu, a fost recitat de artistul Măralescu, cunoscut și de publicul sibian. După prolog s'a jucat schița dramatică „Când ochii plâng”, de tinărul scriitor A. de Herz. Rolul principal a fost interpretat de marea artistă Agata Bărsescu. Cântecul comic de Alecsandri, „Barbu Lăutarul”, a fost reinviat cu tot farmecul lui bătrănos, de artistul Anestin. A urmat apoi „Rapoziții”, apoteoză într'un act, în versuri, de V. Eftimiu. Este un dialog între Alecsandri și Eminescu. Poezia Iosif. C. Moldoveanu, D. Nanu, Minulescu și Stamatiad au făcut cetiri. Programul s'a terminat cu „Vădăvele Domnului Daniel”, farsă într'un act de Domnului Daniel, tradusă de Ș. O. Iosif. După teatru noul director, dl. Gârleanu, a fost viu felicitat.

Dela universitatea din Budapesta. S'au înscris în semestrul de eamnă la universitatea budapestană 7667 de studenți, cu 121 mai mulți decât în anul trecut. La facultatea teologică sunt 100, la cea juridică 3586, la medicina 2495, la filozofie 1195 de studenți. La școala de farmacie sunt înscriși 342.

Moșia lui Tolstoi. Consiliul de miniștri, cum se știe din Petersburg, a dat autorizare ministrului de finanțe să cumpere moșia lui Tolstoi dela Iașnaia Poliana pe seama statului pentru 500.000 de ruble.

Căsătoria unui arhiduce. Arhiducele Ferdinand Carol, fratele moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, cum se cunoaște din Viena, se va căsători în zilele acestea cu Berta Ceber, fiica unui profesor și consilier al curții. Maiestatea Sa și-ar fi dat, se zice, învoirea la căsătoria acoastă. Arhiducele va renunța la rangul și titlul, păstrându-l numai și va primi un apanaj de 40 de mii de coroane.

Un premiu. Ministrul de interne a pus un premiu de două mii de coroane pentru primirea bandiților Budă și tovarășii săi din părțile făgărășene.

Avis. Am onoare a aduce la cunoștință domnilor învățători, că „Cartea de cetire III. pentru școala populă”, de Iosif Popescu, revăzută de Dr. P. Șpan, a apărut în edițiune revizută de subsemnatul la luarea în seamă a observațiilor ministeriale. Aprobarea ministerială va urma în timpul cel mai scurt. Dr. Cornel Popescu, protopop.

Serbări în Poiana. Cu prilejul adunării generale a despărțământului Merourea al „Asociațiunii” se vor ține în Poiana următoarele serbări: Dimineța, la 8 ore serviciu divin în biserică cea mare. Răspunsurile la liturgie le va da corul meseriașilor din Poiana. După serviciul divin urmează adunarea generală a despărțământului Asociațiunii, tot în biserică cea mare. La ora 1 d. s. banchet în școala din deal. Sara producțiune teatrală, organizată de membrii „Reuniunii române de cântări și teatru din Merourea”, în sala școalei din deal. Se va preda piesa „Nepotul răsfățat”, farsă în 5 acte, prelucrată de T. V. Păcășianu. După producțiune, cântări esecutate de corul tractual al învățătorilor, apoi cină comună și joc. Începutul la 7 ore sara. Venitul net e destinat în părți egale pentru biserică din Poiana, Reuniunea de cântări și teatru din Merourea și despărțământul Asociațiunii. — În 5 și 6 Noemvrie se vor ține în Poiana și conferințele învățătoresc.

La fondul Episcopului Nicolae Popea pentru masa învățătorilor meseriași, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: Nicolae Coman, măestru cis., 20 bani, doamna Mărioara Lazar, soție de cismar, 30 bani; Constantin Lazar, cismar, 20 bani; Sim'on Simoneti, pantofar (Săliște), membru onorar al Reun., 1 cor.; Iacob Marianu, cismar, 40 bani; doamna Paraschiva Baciu, soție de cismar, 20 b.; Ilie Topărcian, pantofar (Săliște), 50 bani și Miorica Tordășianu, 10 bani; iar la „Legatul T. L. Albin” al nuzitelui fond pentru ajutorarea copiilor din Cut, aplicați la meserii, au dăruit: Dr. Elie Dăianu, protopop (Cluj), 5 cor.; Iosif Jinga, pantofar, 20 bani și Pompiliu Dan, învățător (Zerenești), 50 bani. Starea legatului cor. 143.30.

Producțiune teatrală în Cohalm. Din prilejul conferinței învățătoresc, care se va ține în Cohalm la 26 Oct. (8 Noemvrie) a. c. (Sf. Dumitru) în care zi se serbează și hramul școalei române gr.-or. — tinerimea școlară împreună cu tinerimea adultă din Cohalm, va organiza sub conducerea dlui director de artă al societății noastre teatrale, dl. Aurel P. Bănuț o producțiune muzicală-teatrală, în sala hotelului „Schlosser”, la orele 7 1/2 seara cu cântări, dialoguri și piese teatrale. Se va reprezenta: „O Sămbătă norocoasă”, piesă populară în 4 acte de I. V. și „Geloșii”, comedie într'un act de Moșul. Venitul net e destinat pentru biblioteca școlară și biblioteca populară, în părți egale. La acoastă serbare sunt invitați toți prietiii școalei.

Noroc colosal are banca lui Guedicke (Budapest Kossuth-Lajos ur. 11) unde cu prilejul încheierii a 28-a loteriei, mușterii norocoși ai acestei bănci a câștigat din nou premiul cel mare de 605.000 cor. cu losul Nr. 55503. Banca Guedicke dintre toți colecțanții din țară arată cele mai mari șanse de câștig.

Bioscopul Apollo, din piața Hermann, are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 sara, în zilele de lucru; iar în Dumineci și serbători la 3, 4 1/2, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Teatru.

Astăzi, Luni, se reprezintă întâia oară „Auf Schloss Dolova”, dramă în 5 acte. Marți: „Das neue Mädchen”, piesă cu cântec. Miercuri: d. s. „Der Müller und sein Kind”, iar seara „Taifun”.

Din România.

Consistorul superior bisericesc.

Membrii Consistorului superior bisericesc s'au întrunit Miercuri dimineață, în sesiune ordinară de toamnă, în sala de recepție a Seminarului Central din București.

La orele 9 jum. dimineața, prelații și preoții membri ai Consistorului au asistat la un serviciu religios.

După terminarea serviciului religios membrii Consistorului superior bisericesc, împreună cu d. C. C. Arion ministrul cultelor și D. Boroiu administratorul Casei bisericești au trecut în sala de ședințe.

I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei, ocupând locul prezidențial, a dat cuvântul dlui ministru Arion.

Dl. C. C. Arion a dat citire decretului regal, prin care membrii Consistorului superior bisericesc au fost convocați în sesiune ordinară de toamnă.

S'a procedat la constituirea biroului și la alegerea membrilor din diferite comisii.

Intrându-se în discuția ordinii de zi, I. P. S. Mitropolit al Moldovei a consultat Consistorul, dacă se poate lua în discuție proiectul de regulament privitor la costumele bisericești.

P. S. Nifon, Episcopul Dunărei de jos, a observat că ar fi bine, să se amâne acoastă chestiune până după alegerea Mitropolitului Primat, care ar putea avea de făcut observațiile saie, cu privire la alcătuirea noilor uniforme.

Au mai luat cuvântul și alți membri ai Consistorului.

Ministrul de culte, dl. Arion, a spus privat la alegerea nuzelui Mitropolitului Primat, că acoastă se va face în scurt timp după deschiderea Corpurilor slujitoare.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei, pune la vot propunerea, dacă trebuie disoutată în actuala sesiune, chestiune privitoare la nouăle costume preoțești.

Se votează cu unanimitate ca acoastă chestiune să fie luată în discuție în actuala sesiune.

Ședința următoare a fost convocată pe astăzi Luni, la orele 9 dimineața.

Nr. 352/1911.

(391) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de nou înființată de cl. I **Lupeni**, pe baza înaltului ordin consistorial din 7 Ianie a. c. Nr. 6942/1911 Bis., se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt următoarele:

1. Salar fix de 1600 coroane, solvabil în rate lunare anticipative din cassa bisericeii.
2. Bani de cuartir 400 coroane.
3. Pentru încălzit 120 măji metrice de cărbuni și 4 care de lemne.
4. Stola stabilită de sinodul parohial.

Concurenții își vor înainta cererile înscrise conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul arătat și se vor prezenta în vre o Duminecă sau sârbătoare în parohie, spre a cuvânta, respective a cânta și oficia în sf. biserică.

Hațeg, în 3/16 Septembrie 1911.

Oficiu protopresbiterial gr. or. român al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresb.

Nr. 804/1911 Protp.

(418) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala populară gr.-or. română din **Bârghiș**, protopresbiteratul Agnitei, devenit vacant prin decedarea fostului învățător Ioan Mălâncrăvean, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“ pe lângă următoarele beneficii:

1. Salar fundamental din repartitie cor. 1000.

Cvencvenalul după un serviciu neîntrerupt de 5 ani la această școală se va cere dela Preavener. Consistor arhidiecezan conform ordinului dto 15 Maia 1908 Nr. 7971 Școl.

2. Cvatir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase de foc în acest cvatir.
3. Relut de grădină cor. 20.

Învățătorul ales e obligat să instrueze elevii și să cânte cu ei cântările sf. liurgihii în biserică în Dumineci și sârbători.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze oficiului protopresbiterial rugări înscrise cu documentele de lipsă conform regulamentului școlar și anume: Extras de botez, Absolutor, diploma de învățător, ultimul testimoniu despre studiile pregătitoare, eventual și alte atestate de recomandare și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 14 Octombrie 1911.

Ioachim Muntean
protopresb.

Nr. 108/1911.

(414) 1—3

Anunț de licitațiune.

În 13/26 Noembrie a. c. la orele 2 după amezzi se va da prin licitațiune minuendă în întreprindere adaptarea bisericeii gr. or. rom. din **Spring** tractul Merceurei, comitatul Albei-inf.

Prețul de strigare e 10,000 cor.

După aceasta sumă are a se depune vadiul de 10% în bani gata sau în hârtie de valoare.

Licitațiunea se va ținea în edificiul școlii. Comuna bisericească dă cărămida și năsipul. Planul și prelininariul aprobate de P. V. Consistor arhidiecezan sub Nr. 14484/1910, precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiu parohial, de unde cei interesați pot lua și alte informațiuni cu privire la unele abateri dela plan și prelininariu.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere adaptarea bisericeii aceluia dintre minus-oferenți în care va avea mai multă încredere. Licitanții n'au drept de-a pretinde diurne și spese de călătorie.

Din ședința comitetului parohial ținută la 25 Sept. v. 1911.

Ioan Crăciun
paroh, preș. com. par.

Nr. 756/1911.

Văzut: **Avr. S. Pecurariu**
protopresb.

care ține mult la îngrijirea sănătoasă a corpului (pielii), în special pentru a înlătura linițele și a ajunge la o piele fragedă și teintă albă, — se spală numai cu

O Damă

Săpun din lapte de crin
marca Cal pe băț
de Bergmann și Comp.
Tetschen s/E.

Bucata costă 80 bani, se află de vânzare în toate farmaciile, drogeriile și parfumiile.

(32) 37—40

Nr. 40/1911.

(400) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului întâi de învățător la școala noastră confesională din **Dăișoara**, protopresbiteratul Cohalmului devenit vacant prin moartea fostului învățător Părtene Mihailă, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Salar fundamental de cor. 1000; din care cor. 600, se vor plăti din repartitie pe popor și din „cassa proprietarilor“, iar restul de cor. 400, precum și cvencvenalele se vor cere dela stat. Locuință corespunzătoare în edificiul școlii și doi (2) stângini de lemne pentru încălzit, aduse la școală.

Alesul va fi îndatorat ca împreună cu celalalt învățător să cânte la strană utrenia din Dumineci și sârbători, iar la sf. liturgie să cânte răspunsurile cu copii.

Cererile de concurs înscrise conform legii, se vor trimite la oficiu protopresbiterial al Cohalmului, iar concurenții se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Dăișoara, din ședința comiteului parohial ținută la 25 Septembrie st. v. 1911.

Ioan Mihailă
paroh și președinte.

Ioan Pulca
jud. și notar.

Nr. 444/1911 văzut și aprobat:

Ioan Bercan
adm. protopresb.

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Seliște, comitatul Sibiului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: **Iconostase, steaguri, epitafuli, icoane singuratiche**, și întreaga biserică.

Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(388) 6—

strada Valea

Szelistye—Szebenmegye.

Câștigul cel
ma mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Câștigurile
le garan-
tează statul.

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg a marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Câștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Câșt. principale à
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
"	" 10,000

ș. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige

Câștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg M. 6 (K 7).	Jumăt. de los M. 3 (K 3-50)	Sfert de los M. 1-50 (K 1-75)
---------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a câștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficioasă de tragere.

Câștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comanda cel mult până în

17 Noembrie.

Samuel Heckscher senr.

Cassă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr.
Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi { un los întreg à M. 6.— (K 7.—)
" de jum. à M. 3.— (K 3-50)
" un sfert de los à M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat } Ce nu corespunde a
Prin mandat postal } se șterge.
Ridicați-o prin ramburs }

(389) 7—16

Banca culturală

instituit de credit
= și economii = „**LUMINA**“ = societate pe acții
= în Sibiu. =

Centrala: **Sibiu.**
Filiale: **Murășosorheiu**
și **Turda.**

Capital social . cor. 600,000
Fond de rezervă . 15,000
Depuneri 1.250,000

Acoardă împrumuturi:

pe cambii de prima bonitate și pe hipotecă cu 7%
pe cambii și obligații cu cavenți cu 8%

fără nici o proviziune.

Primește depuneri:

cu 4½% cari se pot ridica fără anunț,
cu 5% cari rămân mai mult de ½ an la instituit, și
cu 5¼% dela corporațiuni bisericești și dela 10,000 cor. în sus.

Pentru depuneri plătește instituitul darea.

Deponenții externi pot ridica depunerile prin poștă fără spese și pot face depunerile tot fără spese prin cecuri, cari la cerere le punem la dispoziție.

(416) 1—

Direcțiunea.

Noroc colosal:

la Gaedicke.

La tragerea acum încheiată de clasa a VI-a
am adus noi premiul cel mare în Sibiu

de 605,000— cor.

cu Numărul Losului 55503 la plată!

Cu privire la norocul ne mai pomenit cari
l-am ajuns cu câștigurile noastre, Vă oferim
pentru tragerea

clasei I. în 16 și 17 Noembrie

losuri
12— 6— 3— 1-50 coroane.

Cassa de bancă Gaedicke
Budapest, Kossuth-Lajos uteza 11.

Comandă.

Pentru I. clasă a Loteriei de clasă ungară priv. vă rog

Los Nr. și planul oficios a mi-le trimite.

Suma de cor. fil. } se binevoști a rambursa } ce nu Vă convine
Vă trimite prin Mandat } să ștergeți.

Adresa corectă. { Numele, Ocupațiunea
{ Locuința
{ Poșta ultimă

Taxa pentru I. clasă este: { **Losul:** 1/1 1/2 1/4 1/8
{ **Coroane:** 12— 6— 3— 150

(415) 1—2